

SUOMEN MATKATOIMISTOALAN LIITTO RY

Vilhonkatu 4 B
00100 HELSINKI

MATKATOIMISTOALA SELÄTTI TAANTUMAN – POIKKEUSTILANTEET RASSASIVAT MYYNTIÄ JA TULOSTA

Vuosi 2010 tullaan muistamaan tuhkakriisistä, lumimyräköistä ja lukuisista lakoista, joilla kaikilla oli suuri merkitys matkatoimistoalan ja koko matkailualan toimintaan ja kannattavuuteen. Poikkeustilanteet toivat alalle runsaasti ylimääräisiä kustannuksia ja tulonmenetyksiä, ja matkakauppa pysähtyi kuin seinään usean kerran vuoden aikana.

Maa- ja liikematkasektorilla taloustaantuma kuritti vuosikymmenen lopussa Suomessakin erityisesti liikematkasektoria, joka vuoden 2010 alkuun tultaessa oli menettänyt huippuaikojen myynnistään yli 30 prosenttia. Vapaa-ajanmatkojen myynti notkahti taantumassa vain hiukan. Erityisesti vuoden 2010 loppua kohden molemmat sektorit paransivat myyntiään. Edellä mainitut poikkeustilanteet heikensivät jonkin verran matkojen myyntiä, mistä johtuen matkatoimistoalan kokonaismyynti kasvoi viime vuonna vain hieman. Suomen matkatoimistoalan liiton (SMAL) keräämien ennakkotietojen mukaan liiton jäsenoimistojen kokonaismyynti ilman alan sisäistä kertautuvaa myyntiä oli 1 647 miljoonaa euroa, eli kasvua edellisvuodesta oli 0,7 prosenttia. Vuotta aikaisemmin myynnin pudotus oli ollut 14,7 prosenttia.

Yrityksille ja yhteisöille tapahtuvan liikematkamyyntin arvo oli 621 miljoonaa euroa, mikä oli 10 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Loka-marraskuussa 2008 alkanut liikematkakustuksen rajua vähentyminen saatiin selätettyä kevättalvella 2010, ja vuoden loppua kohden nähtiin useana kuukautena kaksinumeroisia myynnin kasvulukuja.

Taloustaantuma alkoi näkyä vapaa-ajan matkojen myynnissä talvikaudella 2009–2010. Myös kotimaan helteinen kesä verotti ulkomaille suuntautuvien valmismatkojen kysyntää. Vuoden 2010 lopulla vapaa-ajan valmismatkojen kysyntä kuitenkin parani, ja taantumasta katsotaan selvityn odotettua nopeammin. Lentäen tehtyjen valmismatkojen myynti vuonna 2010 oli 734 miljoonaa euroa, missä oli laskua edellisvuoden lukuun 2,7 prosenttia. Matkustajamäärä putosi 1,7 prosenttia luvun ollessa noin 945 000 matkaa. Näissä luvuissa oli mukana ensimmäistä kertaa koko vuoden ajalta heinäkuussa 2009 voimaan tulleen uuden valmismatkalain myötä valmismatkoiksi määriteltävät matkat.

Lentäen tehdyistä valmismatkoista myytiin vuonna 2010 Internetin kautta noin 58 prosenttia. Online-kaupan kasvutahti tasaantui selkeästi, sillä edellisvuoden vastaava luku oli 56 prosenttia. Muutamana aiempana vuonna kasvu oli 8-10 prosentin vuosivauhtia. Silti valmismatkojen online-kaupan euromääräinen osuus on jo merkittävä. Liikematkamyyntiä netin osuus oli noin 31 prosenttia. Vuonna 2009 luku oli 26 prosenttia.

Muun matkatoimistomyyntiä arvosta tai jakaumasta ei ole käytettävissä täsmällistä tietoa. SMAL on kuitenkin kerännyt jäsenistöltään ennakkotietoja, joiden mukaan muussa matkatoimistomyyntissä ei ole merkittäviä muutoksia vuoteen 2009 verrattuna. Euromääräiseltä arvoltaan muu matkatoimistomyynti oli noin 292 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuoteen oli lähes 3 prosenttia. Bussi- ja/tai laivapakettien sekä erityisten teemojen ympärille rakennettujen erikoispakettien kysyntä on pysynyt hyvänä. Myös yksittäisten matkailupalveluiden myynti on kasvanut entisestään. Oleellista kuitenkin on huomata, että vaikka matkustajamäärät ovat kautta linjan kasvaneet, ei matkoista saatu rahamäärä ole kasvanut samassa suhteessa. Tämä tarkoittaa sitä, että matkailupalvelujen hinnat ovat edelleen melko alhaalla.

Matkatoimistojen myymät kansainväliset reittilennot

Matkatoimistoissa myytyjen kansainvälisten IATA-lentolippujen arvo oli reilut 549 miljoonaa euroa (ilman veroja ja veronkaltaisia maksuja) ja lippujen määrä 1 906 517. Lippujen myynnin arvo nousi noin 7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna lippujen määrän kasvaessa jopa yli 12 prosenttia. IATA-lentolippujen tilitetty keskihinta jatkoi putoamistaan kumuloituneen keskihinnan ollessa 288 euroa eli 14 euroa edellisvuotta alempi.

Polttoainelisämaksujen ja muiden veronkaltaisten maksujen mukaan laskeminen nosti lentolippujen keskihintaa. Veronkaltaisena maksuna perityt polttoainelisämaksut ovat tuloa lentoyhtiöille. Kaikkien veronkaltaisten viranomais- ja muiden maksujen osuus lentolippumyynnistä oli vuonna 2010 yli 26 prosenttia koko bruttomyynnistä. Nämä maksut mukaan luettuina IATA-lippujen bruttomyynti vuonna 2010 oli 745,5 miljoonaa euroa. Tämän luvun pohjalta laskettu lipun keskihinta oli 391 euroa. Vuonna 2009 vastaava luku oli 400 euroa. Lentoyhtiöiden kiristyneiden maksuehtojen myötä lisääntynyt IATA-lippujen luottokorttimyynti (sisältäen yritysten matkatilit) jatkoi suosiotaan ollen jo yli 43 prosenttia.

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja Heli Mäki-Fränti, Suomen matkatoimistoalan liitto ry, puh. 040-575 1303